

'De lucht is mooi verdeeld over het

Anthuriumteler Peter Evers uit Moerkapelle heeft zijn planten in de loop der jaren al op heel wat manieren geteeld. Uiteindelijk heeft hij, als een van de weinige telers, gekozen voor perlite in 5 liter-emmers. Na 3,5 jaar is hij nog steeds tevreden.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

Peter Evers heeft vijf kleuren anthuriums. De belangrijkste rassen zijn de roze 'Cheers' en de witte 'Acropolis'. Op de andere helft van het bedrijf staan de rode 'Tropical', de groene 'Midori' en de oranje 'Casino'. Jaarlijks produceert hij zo'n 1.200.000 bloemen, die hij voor het merendeel voor de klok verkoopt.

Van goten naar potten

De anthuriumteler is al een aantal keren verhuisd en is daarbij iedere keer een stapje gegroeid én van teeltsysteem veranderd. Hij begon in Moerkapelle, waar hij in emmers met steenwolvlokken teelde. Probleem hiermee was de lage pH. "Ik teel relatief veel lichte kleuren. Vooral de wortels van anthurium scheiden stoffen uit, waardoor de pH zakt. Ik geef voedingswater met een pH van 6. De pH zakt dan tot onder de 3. De steenwolvlokken werden daardoor als het ware opgegeten. Onder in de potten ontstond een paplaag, waar geen water doorheen kon." Evers denkt dat dit probleem inmiddels is opgelost, omdat er nu grovere, harde dobbelstenen van steenwol worden gebruikt, die niet zo snel oplossen.

Toen hij naar het 9000 vierkante meter grote bedrijf in Waddinxveen verhuisde, stapte hij over op goten met oasis. "Dit beviel prima, totdat ik na twaalf jaar problemen kreeg met de bacterieziekte *Xanthomonas*. Toen ging het heel snel. In veertien dagen tijd was een heel bed weggevallen."

Peter Evers: "Bij perlite is de hoeveelheid lucht boven en onder in het substraat gelijk. Daardoor zijn de wortels goed over de pot verdeeld."

substraat'

Hij besloot in potten te gaan telen. "Het voordeel van potten is dat ziekten minder gemakkelijk worden verspreid. Doordat het substraatvolume kleiner is, is het een relatief goedkoop systeem. Het nadeel is dat je iedere pot afzonderlijk water moet geven. Je moet uitkijken dat er geen steekertjes verstopt raken, doordat er bijvoorbeeld een wortel doorheen groeit."

Substraatkeuze moeilijk

Samen met zijn voorlichter Gert Benders heeft hij bekeken welk substraat het meest geschikt zou zijn. Ze vergeleken verschillende substraten met elkaar wat betreft de lucht-waterhuishouding. "Lava bevatte teveel lucht. Ik wilde graag een watervoorraad, zodat ik niet gelijk bij een storing in de problemen zou komen. Perlite kwam het dichtst bij de wensen van de anthuriumteler, gevolgd door steenwol.

"Bij perlite is de hoeveelheid lucht boven en onder in het substraat gelijk." Peter Evers laat zien dat de wortels hierdoor goed verdeeld zijn over de pot.

Wat betreft afval maakt het niet uit. Perlite kan bij het groenafval en steenwol mag ingeleverd worden. Het grote nadeel van oasis vindt hij de dure afvoer aan het einde van de teelt.

Twee feiten gaven voor hem de doorslag voor perlite boven steenwol. "Steenwol houdt meer water vast. Dat betekent dat je in de winter, als de plant weinig water nodig heeft, maar eens per week water hoeft te geven. Voordeel van vaker water geven, zoals bij perlite, is dat je altijd 'vers' water hebt. Daardoor is er minder gevaar op wortelziekten als Pythium, Fusarium en Phytophthora.

"In de zomer is mijn waterverbruik 1 à 1,5 liter per vierkante meter per dag. 's Winters geef ik nog geen halve liter per dag. Ik geef iets meer water dan andere telers, maar het drainpercentage is ook iets hoger."

Evers: "Bovendien werkt perlite prettiger. Het prikt niet met oppotten zoals steenwol."

Toch blijft Evers het een moeilijke keuze vinden. "Als ik nu opnieuw de keuze zou moeten maken, zou ik het weer niet

weten." Kokos zou een alternatief zijn geweest. Er is alleen moeilijk aan te komen," is zijn ervaring. In ieder geval koos hij niet voor veen of potgrond. "Bij een lange teelt, zoals anthurium, heb je een substraat nodig dat weinig verteert."

Eerst proef

Vijf jaar geleden legde hij een proef van vijftig potten neer met perlite. "Die eerste twee jaren ging het redelijk goed. Ik gaf de planten op oasis toen twee maal per week water. De planten op perlite moesten iedere dag water hebben. Ondanks het niet optimaal water geven, zagen de planten er goed uit en besloot ik om één afdeling van 3000 vierkante meter potten met perlite te planten."

Toen de anthuriumteler twee jaar geleden met zijn bedrijf verhuisde van Waddinxveen naar een anderhalf maal zo groot bedrijf in Moerkapelle gingen de planten in de perlite-potten mee. De rest deed hij weg.

Op het 14.000 vierkante meter grote bedrijf stond nog een Worm pottensysteem van de gerberateelt van de vorige eigenaar. Peter Evers verlaagde de potrekken, zodat de anthuriums meer op werkhogte geknipt konden worden. De anthuriums worden geteeld in vijf liter perlite-potten.

"Het gerberasysteem is heel goed bruikbaar. Ik heb nu vier bedden met twee rijen in een 6.40 meter kap staan. Voor de anthuriumteelt is drie bedden van vier rijen gebruikelijk. Voordeel van het gerberasysteem is dat iedere rij planten zijn

eigen lichtinval heeft. Nadeel is dat het lastiger is om het gewas goed bij te houden, want de paadjes zijn smaller dan bij het drie-bedden systeem van de anthuriums."

Weinig bekend

Volgens Peter Evers is de teelt van anthuriums op perlite heel beperkt. "Weinig mensen durven het risico te nemen. Collega's denken dat er te weinig lucht in zit, omdat het een vrij fijne korrel is. Daar vergissen ze zich in. Perlite is vulkanisch gesteente, dat gepoft is, net als popcorn. De korrels bevatten veel capillairen. De hoeveelheid lucht in het systeem is daardoor altijd hetzelfde of je boven of onder in de pot kijkt. De meeste andere substraten zijn onder nat en boven droog."

Wel ziet hij dat steeds meer collega's hun goten met oasis aanvullen met perlite om een nieuwe groeistimulans te krijgen."

Samenvatting

Anthuriumteler Peter Evers heeft, na zorgvuldige vergelijking, gekozen voor perlite als substraat. Door slaggevende reden was de voor hem gunstige lucht-waterverhouding en de mogelijkheid om 's winters vaker (vers) water te geven. Hij teelt zijn anthuriums in potten in plaats van goten, omdat hij wil voorkomen, dat planten elkaar aansteken met wortelziekten. Na 3,5 jaar ervaring met perlite is hij nog steeds tevreden.